اخبار بورس

روز پرنوسان برای بورس

شاخص کل بازار سرمایه که ساعات ابتدایی معاملات را صعودی آغاز کرده بود و تا رقم یک میلیون و ۷۶۲ هزار واحد نیز پیش رفت، در ساعات میانی معاملات کمی نزولی شد و در نهایت درحالی به کار خود پایان داد که در رقم یک میلیون و ۷۲۷ هزار واحد ایستاده بود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، شاخص کل بازار سرمایه دیروز با ۹۱۷۴ واحد صعود در رقم یک میلیون و ۷۲۷ هزار واحد ایستاد. این درحالی است که شاخص کل با معیار هم وزن با ۴۴۵۸ واحد کاهش رقم ۴۶۲ هزار و ۴۹۸ واحد را ثبت کرد. معامله گران دو میلیون معامله انجام دادند که ۲۴۲ هزار و ۱۷۶ میلیارد ریال ارزش داشت.

صنایع پتروشیمی خلیج فارس، فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت اصفهان و معدنی و صنعتی گل گهر نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل سرمایه گذاری تامین اجتماعی و مخابرات ایران نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بورس گذاشتند.

فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت اصفهان، بانک تجارت، ایران خودرو، پالایش نفت بندرعباس و بانک صادرات ایران نمادهای پربیننده این بازار بودند.

شاخص کل فرابورس نیز با وجود دو واحد کاشه مجدداً وارد کانال ۱۸ هزار واحد شد و رقم ۱۸ هزار و ۱۵۸ واحد را ثبت کرد. در این بازار ۷۰۲ هزار معامله به ارزش ۶۵ هزار و ۷۶۶ میلیارد ریال انجام شد. پتروشیمی مارون، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه، بیمه پاسارگاد و سنگ آهن گهر زمین نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل پالیمر آریا ساسول، اعتباری ملل و پتروشیمی زاگرس نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.

سرمایه گذاری پویا، بانک دی، پالیمر آریا ساسول، سهامی قوب آهن اصفهان، پتروشیمی تندگویان، صنایع ماشین های اداری ایران و س. توسعه و عمران استان کرمان نمادهای پربیننده فرابورس بودند.

اخبار کوتاه

تمدید تعطیلی واحدهای صنفی پرخطر در البرز

رئیس اتاق اصناف البرز اعلام کرد: فعالیت آرایشگاه های زنانه، تالارها و چایخانه با توجه به شیوع ویروس کرونا در این استان همچنان تمدید شد.

به گزارش پیام آشنا، بهروز حصاری گفت: طبق مصوبه شورای پیشگیری از گسترش شیوع ویروس کرونا مقرر شد فعالیت آرایشگاه های زنانه، تالارها و چایخانه های این استان متوقف است. وی خاطرنشان کرد که هیچ واحد صنفی پر خطر، اجازه فعالیت ندارد و چنانچه مورد تخلفی مشاهده شود برخورد جدی خواهد شد.

رئیس اتاق اصناف البرز از مردم خواست از برگزاری مراسم ترحیم در تالارها و مراکز پذیرایی خودداری کنند.

شماره تلفن ۰۲۶۳۲۵۲۸۳۶۰ آماده پاسخگویی مردم در این زمینه است.

افزایش قیمت دلار در کانال ۲۳ هزار تومان

بهای ارزهای دلار و یورو دیروز افزایش قیمت داشت و در تابلوی صرافی‌های بانکی قیمت فروش دلار ۲۳ هزار و ۱۵۰ تومان و فروش یورو ۲۷ هزار و ۲۵۰ تومان ثبت شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا: دیروز بازار ارز پس از ایام تعطیل تاسوعا و عاشورا، همچنان میل صعودی خود را نشان داد.

دیروز در صرافی‌های بانکی هر دلار آمریکا در ساعت ۱۴ و ۲۰ دقیقه، با افزایش ۵۰ تومانی نسبت به آخرین روز هفته گذشته به بهای ۲۳ هزار و ۵۰ تومان خریداری و به قیمت ۲۳ هزار و ۱۵۰ تومان فروخته شد.

همچنین تابلوی صرافی‌های بانکی برای خرید و فروش یورو نیز افزایشی مشابه دلار را ثبت کرد و عدد ۲۷ هزار و ۲۵۰ تومان برای خرید و برای فروش هر یورو هم قیمت ۲۷ هزار و ۲۵۰ تومان ثبت شد.

بررسی بازار غیر رسمی ارز نیز نشان دهنده تداوم روند روز پایانی هفته گذشته در افزایش بهای دلار است. دیروز خرید و فروش دلار در ساعات ابتدایی معاملات از رقم ۲۳ هزار و ۶۵۰ تومان کار خود را آغاز کرد و اکنون با افزایشی ۱۵۰ تومانی در محدوده ۲۳ هزار و ۸۰۰ تومان معامله می‌شود. همچنین در سامانه سنا نیز در آخرین روز کاری هفته گذشته (۶ شهریور) برای فروش هر یورو مبلغ میانگین ۲۷ هزار و ۱۰۱ تومان و برای فروش دلار نیز رقم میانگین ۲۳ هزار و ۹۷ تومان ثبت شده است. علاوه براین در سامانه تیما نیز در روز معاملاتی هفته گذشته (۶ شهریور)، خرید هر حواله یورو با میانگین قیمت ۲۵ هزار و ۱۰۶ تومان ثبت شد. برای خرید و فروش حواله دلار نیز در روز معاملاتی گذشته رقمی در سامانه ثبت نشد.

بعد از چند ماه توقف:

از سر گیری فعالیت قطارهای گردشگری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی

شرکت حمل و نقل ریلی رجا خبر داد: با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی، قطار گردشگری دو منطقه شمال کشور از روزهای ۱۴ و ۲۰ شهریورماه فعالیت خود را از سر می‌گیرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از شرکت حمل و نقل ریلی رجا، «رضا عصاری» معاون این شرکت، افزود: به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا و برای سلامت حال گردشگران، علاوه بر فاصله گذاری فیزیکی بین مسافران این قطار، بسته‌های بهداشتی شامل محلول ضدعفونی و ماسک سه لایه بین آنها توزیع می‌شود. اجرای پروتکل‌های بهداشتی در قطارهای گردشگری موضوع مهمی است که بنا بر اعلام شرکت های ریلی قرار است به صورت ویژه کنترل شود.

راه آهن جمهوری اسلامی ایران در دوره شیوع ویروس کرونا به دلیل عملکرد مناسب بهداشتی از طرف اتحادیه بین المللی راه آهن های جهان مورد تقدیر قرار گرفته است.

با شیوع ویروس کرونا در کشور، شرکت رجا نیز اقدامات متعددی را در راستای سفر هوشمند (سفر سلامت) با انجام پروتکل های بهداشتی اعم از کنترل وضعیت سلامتی و بهداشت مأموران قبل از اعزام، ضد عفونی کردن قطارها در مبدأ و طول سفر، استفاده از ظروف یکبار مصرف پذیرایی، رعایت فاصله گذاری فیزیکی در قطارها (راله ماسک به مسافران، چلمایی و تعبیه مواد ضدعفونی کننده در قطارها و... آغاز و اجرایی کرده است.

جا به جایی ۴.۶ میلیون تن کالا از البرز

معاون حمل و نقل اداره کل راهداری و حمل ونقل جاده‌ای البرز از جا به جایی بیش از چهار میلیون کالا از استان تا پایان مرداد ماه خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، سید محمد حسین مرعشی اظهار کرد: در پنج ماهه اول امسال بیش از چهار میلیون و ۶۰۰ هزار تن کالا از مبداء البرز به سراسر کشور جا به جا شده است.

وی ادامه داد: کالاهای جا به جا شده در این بازه زمانی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از رشد ۱۲ درصدی برخوردار بوده است. مرعشی با اشاره به تعداد سفرهای صورت گرفته برای جابه جایی این کالاها اضافه کرد: این مقدار کالا طی ۳۴۲ هزار سفر کامیون از استان البرز به سراسر کشور جابجا شده است. این مسئول گفت: عمده محصولات حمل شده از استان البرز شامل سیمان و محصولات صنعتی بوده است.

رئیس شورای رقابت:

خودروسازان اجازه افزایش خودسرانه قیمت را ندارند

رئیس شورای رقابت با اشاره به اینکه این شورا به خودروسازان این اجازه را داده است که هر سه ماه یک بار با توجه به تغییرات قیمتی هزینه های تولید درخواست محاسبه نرخ تورم بخشی را از بانک مرکزی داشته باشند، گفت: البته ما نظارت های لازم را انجام می‌دهیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از تسنیم، اخیراً نیاز کی معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت گفته، در حال حاضر عمده ورودی‌های صنعت خودرو شامل مواد و محصولات پتروشیمی، پایمری و فلزات در بورس به قیمت های جهانی تعیین می‌شود و به همین دلیل باید خودرو به گونه‌ای قیمت گذاری شود که این صنعت پیشران که لکوموتیو تعداد بسیار دیگری از صنایع است زنجیره تامین مرتبط با آن دچار زیان نشوند.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت تصریح کرده است به همین دلیل تغییرات قیمت نهاده‌های تولید هر سه ماه یک بار و با اتربخشی تورم بخشی بانک مرکزی بررسی شده و اجازه تعیین قیمت‌های جدید به خودروسازان داده شده است.

به گفته صادقی نیارکی، خودروسازان نیز باید با افزایش بهره‌وری و واگذاری دارایی‌های مازاد شان، بر روی پروژه‌ها و پلتفرم‌های جدید و ارتقای داخلی‌سازی محصولات فکر کنند.

رضا شیوا رئیس شورای رقابت با اشاره به اینکه شورای رقابت به خودروسازان این اجازه را داده است که هر سه ماه یک بار با توجه به تغییرات قیمتی هزینه‌های تولید درخواست محاسبه نرخ تورم بخشی را از بانک مرکزی داشته باشند، گفت: برهمین اساس اگر خودروسازان خواستار تغییر قیمتی محصولات خود آن هم هر سه ماه یک بار باشند باید درخواست خود را به وزارت صنعت اعلام و با دریافت نرخ تورم بخشی از بانک مرکزی تغییرات قیمتی را احاطا کنند اما شورای رقابت نظارت های لازم را انجام می دهد تا افزایش قیمت ها به صورت خودسرانه و غیرکارشناسی نباشد.

مدیر جهاد کشاورزی کرج:

برخورد با زمین‌خواری در کرج با جدیت ادامه دارد

مدیر جهاد کشاورزی از آزادسازی ۹۸ هکتار از اراضی کشاورزی این شهرستان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، اسماعیل صارمی اظهار کرد: این عملیات شامل تخریب ۱۰۲ مورد دیوارکشی، بنا، محوطه، استخر، آلاچیق و دهوی مصالح در بخش مرکزی شهرستان، ماهدشت، باغ بیات، پشت بیمارستان و بالای بیمارستان شریعتی بوده است.

وی با اشاره به اینکه برخورد با کسانی که با سودجویی به دنبال تغییرکاربری اراضی کشاورزی هستند از اولویت‌های سال جاری این نهاد است، ادامه داد: مبارزه با زمین خواری در کرج با جدیت ادامه دارد و این مهم گامی در جهت پیشگیری از به دام افتادن مردم در دام سودجویان و حفظ بستر تولید است.

وی توضیح داد: اراضی کشاورزی بستر تولید غذای مردم است بنابراین در حفظ آنها قاطع بوده و هیچ تخلفی را نادیده نمی گیریم.

مدیر جهاد کشاورزی کرج در ادامه با اشاره به اجرای تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون حفظ کاربری اراضی در ماهمدشت با تاکید بر اینکه حفاظت از اراضی کشاورزی وظیفه همگانی است، از شهروندان درخواست کرد ضمن درک اهمیت موضوع تولید غذا، نسبت به عملکرد سودجویان هشیار بوده و از طریق سامانه ۱۳۱ جهاد کشاورزی، این مدیریت را در حفظ و حراست از باغات و اراضی زراعی همراهی کنند.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک خبر داد؛

افزایش ۱۵ درصدی معاملات مسکن در مرداد

رئیس اتحادیه مشاوران املاک با مثبت ارزیابی کردن پرداخت وام ودیعه مسکن، گفت: معاملات مسکن طی مرداد ماه امسال حدود ۱۵ درصد در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته افزایش یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مصطفی‌قلی خسروی در خصوص وضعیت بازار مسکن اظهار کرد: بازار مسکن روند خوبی را پشت سر می گذارد. قیمت‌ها خیلی بالا نرفته و پایین هم نیامده است. اما با این وجود شاهد افزایش معاملات مسکن هستیم.

وی ادامه داد: طی مرداد ماه امسال تعداد معاملات انجام شده مسکن حدود ۱۵ درصد از معاملات ماه مشابه سال گذشته بیشتر شده است.

وی درباره وام ودیعه مسکن نیز گفت: اقدام وزارت راه و شهرسازی برای اجرای برنامه پرداخت وام ودیعه مسکن اثر روانی مثبتی بر بازار داشته است. این برنامه کار خوبی بوده که باعث شده مالک و مستأجر سریع به توافق برسند.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک همچنین با تاکید بر این که صدور کد رهگیری برای معاملات مسکن الزامی است، افزود: هیچ پناه املاکی حق عدم صدور کد رهگیری برای معاملات را ندارد، در صورت بروز این تخلف هر کدام از متعاملین می‌توانند از پناه شکایت کرده و ما در اسرع وقت نسبت به پلمب پناه‌های متخلف اقدام خواهیم کرد.

یک مقام مسئول خبر داد:

اصلاح ۴۵ درصد از شبکه توزیع برق کشور

معاون هماهنگی توزیع شرکت توانیر گفت: ۴۵ درصد از شبکه توزیع برق کشور نوسازی و بهسازی شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، غلامعلی رخشانی مهر با اشاره به اینکه این رقم تا پایان سال به ۵۰ درصد خواهد رسید، گفت: این اصلاح و بهسازی با نصب کابل‌های خودنگهدار بجای سیم‌های هوایی فرسوده انجام شده است.

وی با اشاره به اختصاص ۶ هزار میلیارد تومان اعتبار برای اصلاح و بهسازی شبکه توزیع برق ادامه داد: به ازای هر یک درصد اصلاح شبکه توزیع برق، ۳ هزار کیلومتر کابل خودنگهدار خدمات سیز در صنعت برق کشور افزود: اراله قیش سیز (رسال قیش برق بصورت پیامکی) یکی از خدمات ارائه شده در قالب طرح خدمات سیز است که پس از اجرای کامل آن همه خدمات شرکت‌های توزیع نیروی برق به صورت غیر حضوری به مشترکان برق ارائه می شود.

به گفته این مقام مسئول طرح چشم انداز اصلاح ولتاژ شبکه (چاوش) نیز از دیگر طرح‌ها در قالب طرح تحول دیجیتال است که در این طرح ولتاژ برق تحویلی به مشترکان در طول سال چندین نوبت اندازه گیری و در صورت نیاز اصلاح خواهد شد. اجرای این طرح از پارسال آغاز و با اجرای آن ولتاژ بیش از ۷ درصد مشترکان اصلاح شده است.

جایگزین شبکه‌های فرسوده شده است.

معاون توزیع برق کشور با اشاره به اجرای طرح

یک مقام مسئول اعلام کرد

تداوم توزیع انواع کالای اساسی طرح نذورات تا ۲۸ صفر

دبیر ستاد تنظیم بازار کشور از تداوم توزیع انواع کالای اساسی طرح نذورات تا ۲۸ ماه صفر خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت صمت، محمد رضا کلامی در پایان جلسه تنظیم بازار کشور افزود: مقادیر عرضه کالاهایی برنج، شکر، روغن نباتی، گوشت مرغ و گوشت قرمز از محل ذخایر تعیین سهمیه شده و با توجه به اقدام هیات‌ها برای تهیه بسته‌های حمایتی خشک مقرر شد توزیع این اقلام تا ۲۸ صفر از طریق سامانه بیرق و توسط سازمان‌های صنعت معدن و تجارت استان‌ها ادامه داشته باشد.

سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص تداوم ممنوعیت واردات برنج تصریح کرد: با توجه به آزاد شدن قیمت ارز واردات برنج و دیگر تهیدی برای تولیدات داخلی به شما نمی‌آید و برای جلوگیری از کمبود کالا در سطح عرضه علیرغم اینکه ممنوعیت واردات برنج همچنان ادامه دارد و مقرر شد، برنج وارداتی موجود در گمرکات کشور که تا پیش از ۳۱ مرداد وارد کشور شده و قیش انبار و یا تخصیص ارز آنها پیش از این تاریخ است، ترخیص و وارد بازار شوند.

سرپرست معاونت بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد قیمت گوشت قرمز در کشور نیز تاکید کرد: قیمت دام زنده نسبت به سال ۹۷ کاهشی بوده و قیمت مصرف کننده نیز همینطور به عنوان نمونه مخلوط گوسفندی میانگین قیمت آن حدود ۹۷ هزار تومان است.

کلامی ادامه داد: به طور کلی و با هدف حمایت از تولید کنندگان، با توجه به اینکه در صورت آزادسازی صادرات دام زنده قیمت گوشت غیر قابل کنترل خواهد بود مقرر شد شرکت پشتیبانی امور دام ذخیره استراتژیک این کالا را از محل تولیدات داخلی انجام دهد.

وی اعلام کرد: نرخ مصوب برای گوشت گوساله بسته بندی شده پنج قطعه‌ای ۷۲ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد که دولت از تولیدکنندگان خریداری می کند و قیمت مصرف کننده نیز در بازار هم آکنون حدود ۸۰ هزار تومان است.

قربونِ دَسِّت، اون شیر آبُ ببند.

یادداشت

هشداری که به آن توجه نشد

یکی از معضلات اقتصاد ایران از گذشته‌های دور درک نادرست از مفهوم قیمت در اقتصاد و کارکرد آن در نظام بازار است که متأسفانه ذهن اکثر سیاستمداران و حتی برخی اقتصاددانان را پر کرده است. قیمت نقش اطلاع‌رسانی دارد یعنی کمیابی نسبی کالاها، خدمات و دارایی‌های مورد معامله در بازار را به اطلاع خریداران و فروشندگان می‌رساند.

اگر این اطلاع‌رسانی به‌درستی انجام شود، دلبودستکنندگان در بازار بخت بیشتری خواهند داشت تا تصمیماتی که می‌گیرند قرین موفقیت باشد و به‌اصطلاح تخصیص منابع کمیاب به‌طور بهینه‌ای صورت گیرد. این سخن که با اطلاعات غلط نمی‌توان تصمیمات درست گرفت یک بدیهی عقلی است. اما این بدیهی عقلی به مذاق بسیاری از سیاستمداران و دولتمردان و متأسفانه برخی اقتصاددانان تحت استخدام آنها خوش نمی‌آید. در دنیای غرب صدها سال طول کشید تا متألهین مسیحی در قرون وسطای متأخر به این نتیجه برسند که تعیین «قیمت عادلانه» لازمه‌ی مقامات مسئول و ناظر بر بازار، کاری بیهوده و نقض غرض اصل عدالت است. از این رو پذیرفتند که قیمت عادلانه، قیمتی است که در بازار آزاد با دلبودستدن طولبالله معامله‌کنندگان تعیین می‌شود. در حالی که در اسلام از همان آغاز قیمت عادلانه، قیمت بازار است چون تلقی از همان ابتدا این بوده که تعیین قیمت‌ها در بازار دست خدا است و هیچ‌کس را نمی‌رسد که در این کار مداخله کند. حال کار به جایی رسیده که غربیان غریبه با اسلام به جز موارد استثنایی و به‌طور موقتی در قیمت‌های بازار دخالت نمی‌کنند، اما درست برعکس در کشور ما بازار آزاد پدیده‌ای استثنایی و موقتی است. یکی از علل بنیادی مشکلات اقتصاد ما همین مساله است که موجب شده قیمت‌ها به جای آنکه حامل اطلاعات درست برای تصمیم‌گیری باشند، انتقال‌دهنده اطلاعات نادرست و درنتیجه تصمیم‌گیری‌های نادرست و به هم ریختن نظام اقتصادی کشورند. امروز ما شاهد تلاطم‌های شدید در بازارهای مهم در سطح اقتصاد کلان هستیم که پس از آرامش نسبی سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، دوباره از ابتدای سال ۱۳۹۷، با تعیین دستوری نرخ ارز و البته خروج آمریکا از توافق برجام و تیره شدن چشم‌انداز روابط اقتصادی بین‌المللی، از سر گرفته شد. ویژگی شرایط کنونی، افزایش کمیابیه شاخص بازار بورس در ماه‌های اخیر و افت ناگهانی آن در چند روز گذشته است که همه مسئولان و افکار عمومی را نگران کرده است. البته باید یادآوری کرد که بازگشت نرخ تورم دورقمی فزاینده از دو سال پیش و اصرار مسئولان برای کاهش دستوری نرخ‌های بهره اسمی عملا موجب منفی شدن نرخ بهره حقیقی شده است. این پدیده از در کنار تیره شدن چشم‌انداز انتظارات در روابط اقتصادی بین‌المللی، شاید بتوان از مهم‌ترین عوامل آشفتگی و تلاطم در همه بازارهای مالی دانست. نگارنده این سطور در سرمقاله ۲۸ مهرماه ۱۳۹۶ «دنیای اقتصاد» نسبت به بازگشت تورم و تلاطم در اقتصاد ملی هشدار داده بود.

«نگرانی بانک مرکزی و مسئولان دولتی از پایین نیامدن نرخ سود بانکی متناسب با کاهش تورم از یک‌سو و اصرار بر خروج هرچه سریع‌تر از شرایط رکودی در کمتر از یک سال به انتخابات ریاست‌جمهوری، ازسوی دیگر، منجر به اتخاذ سیاست‌هایی در یکی دو سال اخیر شد که نتیجه آن اندک اندک به‌صورت علائم توقف روند کاهشی نرخ تورم و بازگشت به روند فزاینده ظاهر شده است. این سیاست‌ها ناظر بر تحریک تقاضا کمک به تامین مالی بنگاه‌های به‌عکار و مشکل‌دار و نیز کاهش به ظاهر غیردستوری اما عملا دستوری نرخ سود سپرده‌ها و نهایتا ورود بانک مرکزی به بازار بین‌بانکی بود که جملگی به افزایش پایه پولی و نقدینگی انجامید به این ترتیب پتانسیل تورمی در حال حاضر به‌طور خطرناکی در اقتصاد ایران افزایش یافته است و به‌نظر می‌رسد تنها انتظارات مثبت نسبت به روند تکرقمی تورم مانع به فعل درآمدن این پتانسیل شده‌است. طرح‌هایی که این روزها با عنوان نجات بازار پول و آتش‌بس در بازار پول ازسوی مقامات ذی‌ربط اعلام شده به‌رغم جنبه‌های مثبتی که در بردارند حاوی برخی سیاست‌های نگران‌کننده هم هستند که از آن جمله می‌توان به توثیق اوراق دولتی نزد بانک مرکزی اشاره کرد. این اقدام نهایتا نتیجه‌ای جز افزایش پایه پولی نخواهد داشت و در کنار سایر اقداماتی که پیش از این به آنها اشاره شد پتانسیل تورمی را تقویت خواهد کرد. امیدوارم سیاست‌گذاران اقتصادی و پولی به این مساله توجه کنند که اگر تیر تورم از کمان سیاست‌های اشتباه رها شود و انتظارات مثبت معکوس شود دیگر کسی را به آسانی یارای مهار آن نخواهد بود. کاسبان حرفه‌ای تورم مترصد این فرصت هستند تا بلافاصله دست به کار شوند و با حیابی کردن نوبتی بازارها بر اسب مراد خود سوار شوند و اقتصاد ملی را دوباره به چرخه معیوب تلاطم‌های تورمی برگردانند. تورم تکرقمی کنونی دستاورد بسیار مهمی در جهت سلامت نظام اقتصادی است که باید آن را از یک رویداد موقتی به واقعیت تاریخی درآمدت تبدیل کرد.»

متأسفانه این هشدار همانند هشدارهای مشابه دیگری از این دست هیچ‌گاه مورد توجه مسئولان قرار نگرفت. علت این بی‌توجهی، یکی بیش نیست و آن این تصور یا توهم است که دولتمردان در مقام صاحبان قدرت سیاسی «دانا و توانای کامل» هستند یعنی همه چیز را می‌دانند و از عهده هر کاری برمی‌آیند. البته در پشت صحنه این سمپتوم «دانش و قدرت کامل» فقط اشتباهات فکری و علمی نیست بلکه منافع متشکل بسیاری هم وجود دارد که طبیعتا با چشم غیرمسلح دیده نمی‌شود. اصرار دولتیان در فروردین ۱۳۹۷ بر اینکه قیمت «واقعی» دلار ۴۲۰۰ تومان است و دولت «دانش کامل» بر این واقعیت دارد و از «قدرت کامل» برای تامین تمام تقاضاها در بازار با این نرخ برخوردار است اقتصاد ملی را در مسیر نادرستی قرار داد و این بار نیز به هشدار اقتصاددانان واقعی نپنهاد. رانت‌خواران حرفه‌ای از این فرصت طلایی استفاده کردند و میلیاردها دلار منابع ارزی کشور را به تاراج بردند. این سیاست نادرست همزمان شد با خروج دولت ایالات‌متحده آمریکا از برجام و اعمال سیاست فشار حداکثری که طبیعتا چشم‌انداز روابط اقتصادی بین‌المللی ایران و انتظارات فعالان اقتصادی را تیره و تار ساخت. در شرایطی که نیاز به تکیه بر دانش علمی بیش از پیش احساس می‌شد دولتیان مدعی «دانش کامل» توصیه‌های اقتصاددانان را به‌سخره گرفتند که این حرف‌های تئوریک به درد شرایط عادی می‌خورد و در «شرایط حساس کنونی» که لابد اقتصاددانان از آن خبر ندارند باید گوش به حرف دولتیان داد که لابد از همه چیز خبر دارند. اوضاع آشفته کنونی و بازگشت تلاطم به بازارها نتیجه این رویکرد غیرمنطقی است که صاحبان قدرت سیاسی بر تداوم آن اصرار می‌ورزند. مسئولان محترم دولتی هرچه کمتر درباره اوضاع متلاطم بورس سخن بگویند بهتر است چون ممکن است وعده‌ها و پیش‌بینی‌های نادرستشان برای دولت عملا تعهد ایجاد کند و آن وقت ورود دولت به این بازار فاجعه‌ای بسیار بزرگ‌تر از ماجرای «حل» معضل موسسات اعتباری خودسر پدید خواهد آورد. به‌نظر می‌رسد مهار عاجل تورم دو راه بیشتر ندارد، یکی تامین مالی کسری بودجه دولت از طریق فروش اوراق بدهی دولت با حراج واقعی در بازار و دوم سپردن تعیین نرخ بهره اسمی به بازار مشتکل پولی که طبیعتا در نهایت منجر به مثبت شدن نرخ بهره حقیقی خواهد شد و نتیجه آن می‌تواند حبس پول در نظام بانکی و ممانعت از ایجاد تلاطم در بازار دارایی‌ها شود. تا زمانی که صاحبان قدرت سیاسی و دولتمردان کارکرد حقیقی قیمت در بازار را نپذیرند و دست از تصور یا توهم «دانش و قدرت کامل» برندارند، چشم‌انداز روشنی در انتظار اقتصاد ایران نخواهد بود. توقع ما از این بزرگواران چیزی نیست جز بدیرفتن دو اصل بدیهی عقلی: یک- با اطلاعات غلط نمی‌توان تصمیمات درست گرفت، دو- هیچ‌کس جز قادر متعال دانا و توانای کامل نیست.

دکتر موسی غنی‌نژاد
Alborz.payam@gmail.com